

Література:

1. Пилипенко Ю. О. Умови вступу у «фактичний шлюб». *Вісник Одеського національного університету*. Серія: Правознавство. 2017. Т. 22, Вип. 1. С. 112-119.
2. Бондарева К. В. Актуальні проблеми міжнародного сімейного права. *Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти*. 2018. Вип. 2. С. 148-159.
3. Вербіцька М. В., Росоляк О.Б. Умови дійсності шлюбу за законодавством України та ФРН: порівняльно-правовий аспект. *Порівняльно-аналітичне право: електрон. наук. вид.* Ужгород, 2015. № 1. С. 61-64.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-287-9-91>

ІНСТИТУТ МЕДІАЦІЇ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРОЦЕДУРИ

Карпенко Роман Валерійович

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри цивільно-правових дисциплін

*Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ
м. Дніпро, Україна*

Медіація в сучасному розумінні з'явилася в другій половині ХХ ст. в США. Трохи пізніше медіація стала застосовуватися в Англії, Франції, Бельгії, Нідерландах, Німеччині, Австрії, Італії, Швейцарії.

Перші спроби застосування медіації, як правило, стосувалися вирішення трудових, комерційних і сімейних спорів [3, с. 74]. В Україні інститут медіації перебуває на стадії становлення. Правовою базою для його прискороного розвитку став Закон України «Про медіацію» від 16.11.2021 р. [1]. Після закріплення в законодавстві інституту примирення в юридичній науко вій літературі процедурі медіації стала приділятися більш пильна увага. Однак, на жаль, для більшості громадян і юридичних осіб, законодавче закріплення даного питання залишилося непоміченим, оскільки інститут медіації не отримав повноцінної реалізації на практиці. На відміну від нашої країни в ряді зарубіжних країн медіація активно застосовується і довела свою ефективність у вирішенні різного роду конфліктів.

У зв'язку з цим вважаємо, що для вдосконалення інституту медіації в Україні необхідний аналіз і облік особливостей правового регулювання медіації за кордоном. У межах цієї роботи хотілося б зупинитися на двох відмінностях правового регулювання інституту медіації в інших країнах від правового регулювання медіації в Україні.

Згідно національних підходів в Україні медіація ґрунтується на засаді добровільності. Дана засада передбачає, що основою звернення до процедури медіації є взаємне волевиявлення учасників медіації. Цей принцип діє на всіх етапах медіації і поширюється на всіх учасників.

Як показав аналіз закордонного законодавства та юридичної літератури, не всі країни дотримуються концепції абсолютної добровільності медіації. Наприклад, в Італії процедура медіації буває не тільки добровільною, але й обов'язковою. Остання, в свою чергу, підрозділяється на три підвиди: по-перше, обов'язкова медіація за окремими категоріями спорів встановлена законодавцем; по-друге, обов'язкова медіація може бути за приписом суду (незалежно від того, чи робилися сторонами спроби врегулювати спір у досудовому порядку); по-третє, сторони будуть зобов'язані пройти процедуру медіації, якщо вони включили застереження про медіацію в договір [5, с. 164].

У юридичній літературі нерідко наводять як приклад досвід Німеччини. Вступний закон до Цивільного процесуального укладення Німеччини містить перелік спорів, за якими до подачі заяви до суду обов'язково звернення до посередника. Зокрема, це необхідно за малозначними майновими позовами [2, с. 54].

Ми підтримуємо погляди правознавців та науковців, що одним з найбільш дієвих стимулів до укладення медіативної угоди може стати поверненням сплаченого державного мита або його частини. Подібний досвід щодо стимулювання до укладення мирових угод має Литва, де позивачу, який уклав «мирний договір» повертається 75% від суми державного мита [4, с. 7].

Підводячи підсумок, зазначимо, що вивчення зарубіжного досвіду правового регулювання медіації має велике значення для формування справжнього уявлення про сильні і слабкі сторони правового регулювання медіації за кордоном, сприяючи тим самим виробленню пропозицій щодо вдосконалення чинного українського законодавства про медіацію.

Література:

1. Про медіацію: Закон України від 16.11.2021 р. № 1875-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1875-20#Text> (дата звернення 12.02.2022).

2. Аболонін В.О. Нотаріус та обов'язкова примирлива процедура: досвід Німеччини. Нотаріальний вісник. 2011р. № 1. С. 53-60.

3. Гафнер К. Є. Розвиток медіації як комунікативної практики та її інституціалізація. К. Є. Гафнер. XVIII Міжнародна конференція пам'яті проф. Л.Н. Когана «Культура, особистість, суспільство в сучасному світі: Методологія, досвід емпіричного дослідження», 19-20 березня 2015 р., м. Єкатеринбург. 2015. С. 74-86.

4. Некрошюс В. Мета цивільного процесу. Періодика цивільного та арбітражного процесу. 2005. № 4. С. 7.

5. Сільвестрі Е. Медіація за приписом суду: італійський досвід. Вісник цивільного процесу. 2015. № 3. С. 161 – 168.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-287-9-92>

УЧАСТЬ ПРОКУРОРА В ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ В АСПЕКТІ ПРЕДСТАВНИЦТВА ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ

Комарова Вікторія Павлівна

студентка I курсу магістратури

Інституту права

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

м. Київ, Україна

На шляху до розвитку демократичної, правової держави, Україна провела низку реформ, в тому числі, реформу прокуратури. 14 жовтня 2014 року Верховна Рада України прийняла новий Закон України “Про прокуратуру”, 2 червня 2016 року – Закон України “Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)”, також ухвалила нову редакцію Цивільного процесуального кодексу (далі – ЦПК України), який набув чинності з 15 грудня 2017 року. Так, змінами до Конституції було значно звужено повноваження прокуратури. Зокрема, у розрізі захисту прав та інтересів, виключено положення про представництво прокурором інтересів громадянина. В свою чергу, Закон України “Про прокуратуру” визначає її серед переліку функцій прокуратури.

Тож між нормами Конституції України, ЦПК України та Закону України “Про прокуратуру” вбачається невідповідність. Тому актуальною проблемою, що становить науковий інтерес, постає визначення повноважень прокурора в сфері представництва в суді фізичної особи у цивільному судочинстві.

Зокрема, цій тематичі присвячені наукові праці О. Драган, М. М. Стефанчук, І. П. Тимошевської, І. С. Яроша та інших.